

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Miljøvern

Rendalen kommune

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ståle Sørensen, 62 55 11 70

Vår dato
12.7.2016
Arkivnr.

Vår referanse
2016/4974
Deres referanse

Avslag på søknad om fellingstillatelse på ulv i deler av Rendalen kommune

Vi viser til søknad om fellingstillatelse på ulv i Slemdalen i Rendalen og Åmot kommuner.

Bakgrunn

Den 8.7. på morgenen oppdaget Halvor Sveen en skadd kalv på Slemdalsvegen i Rendalen kommune. SNO kunne fastslå at dyret var skadd av ulv, og at det trolig hadde vært mer enn en ulv involvert i angrepet. Det er i tillegg meldt fra dyreeier at to kalver/ungdyr mangler i flokken. Det ble levert muntlig søknad om tillatelse til skadefelling av ulv den 8.7. Fylkesmannen ga muntlig avslag på søknad om skadefelling senere samme dag.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Stortinget har fastsatt et bestandsmål på fire til seks årlige ynglinger, der tre av disse ynglingene er i revir som i sin helhet ligger i Norge.

Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark, jf § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, fatter rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf § 8. Rovviltnemndene i region 4 og 5 fattet den 3.6.3.2016 en betinget skadefellingskvote på åtte ulver, gjeldende fra 3. juni 2016 til 15. februar 2017.

Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf rovviltforskriften § 9 første ledd. Føringerne i

Postadresse:	Kontoradresse:	Telefon Statens hus:	Telefaks:	Org.nr.: 974 761 645
Postboks 4034	Parkgt 36			
2306 Hamar	2317 Hamar	Sentralbord: 62 55 10 00	62 55 10 31	Banknr. 7694.05.01675

E-post: fmhepost@fylkesmannen.no

Internett: www.fylkesmannen.no

forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr.

Etter naturmangfoldlovens § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

Om bestandssituasjonen for ulv

De siste opplysningene om bestandssituasjonen for ulv i Norge og Skandinavia fremgår i «Bestandsovervåking av ulv vinteren 2015-2016. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia NR: 1, 2016». Rapporten er utarbeidet av Høgskolen i Hedmark i samarbeid med Viltskadecenteret Grimsø, Skandulv, Rovdata og Vilt- og Fiskeriforskningen i Sverige. Fra denne rapporten framgår det at det vinteren 2015-2016 ble dokumentert totalt 41 familiegrupper av ulv i Skandinavia, hvorav 30 i Sverige, sju i Norge og fire med tilhold på begge sider av riksgrensen. Totalt ble 29 revirmarkerende par påvist, hvorav 24 ble funnet i Sverige, ett på tvers av riksgrensen og fire i Norge.

Samlet for Norge og Sverige ble det ved feltregistreringer og DNA-analyser bekreftet 43 valpekull i 2015, hvorav 32 ble påvist i Sverige, fire i svensk-norske grenserevir og sju i revir som i sin helhet ligger i Norge. Bestanden i Norge er over det bestandsmålet som Stortinget har fastsatt på fire til seks årlige ynglinger, der tre av disse ynglingene er i revir som i sin helhet ligger i Norge.

Om beiteområdet

I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark er fylket inndelt i to ulike forvaltningsområder. Det aktuelle beiteområdet ligger innenfor blått område, hvor det både skal tas hensyn til rovvilt og beitedyr. Det er så langt Fylkesmannen kjenner til et fåtall besetninger med storfe som beiter i dette området.

Fylkesmannens vurdering

Det aktuelle skadeområdet ligger i et område der det ut fra forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark både skal tas hensyn til rovvilt og beitedyr. Selve skadesituasjonen har oppstått noen få kilometer nord for forvaltningsområdet for ynglende ulv, og ligger på grensen mellom to ulike ulverevir, som begge omfatter områder både utenfor og innenfor for ulvesona. Skaden kan således være forårsaket av enten av dyr fra Osdalsflokken, som har tilhold i områdene vestover fra Slem dalen, eller dyr fra Julussaflokken, som har tilhold i områdene øst og sør for Slem dalen.

Det er dokumentert yngling i Osdalsreviret i 2015, og Osdalsflokken besto vinteren 2015-2016 av minst 4 dyr. Det er så langt ikke dokumentert yngling i flokken i 2016, men det er ikke kjent at noen av alfadyrene i flokken har forsvunnet, og det må antas som sannsynlig at det også har vært yngling i reviret i 2016. I Julussareviret er det også dokumentert yngling i 2015, og flokken besto vinteren 2015-2016 av ca. 10 dyr. Også i dette reviret må det regnes som sannsynlig at det har vært yngling i 2016. Lederhunnen i dette reviret er datter av en finsk-russisk innvandrer, og er et genetisk verdifullt individ.

En eventuell felling av lederdyr vil kunne føre til at valper født i 2016 mister en av foreldrene i en periode der valpene er helt avhengig av foreldrene for å overleve.

Ved en eventuell skadefellingstillatelse vil det være stor fare for å felle lederdyr. Det er dokumentert sju helnorske ynglinger i 2015, og altså fire over bestandsmålet på 3 helnorske ynglinger. Erfaringen har vist at det kan være et relativt stort frafall av dyr fra et år til det neste av ulike årsaker, og felling vil kunne medføre at bestandsmålet ikke nås senere år, jf rovviltforskriften §§ 3 og 4. Siden området ligger på grensen mellom revirene til to familiegrupper, vil en eventuell felling av et enkeltindivid trolig kun i begrenset grad redusere faren for nye skader.

Det ble funnet møkk og markeringsspor av ulv ved skadestedet, og disse vil bli analysert for DNA. Det vil dermed trolig la seg fastslå hvilke(-t) dyr som har vært involvert i angrepet. Dette vil likevel ikke redusere faren for felling av lederdyr, eller at det eventuelt felles dyr som ikke har opptrådt som skadegjørere.

Det foreligger en skade dokumentert forårsaket av ulv i beiteområdet, og skadeomfanget er relativt begrenset, jf. rovviltforskriftens § 9 annet ledd bokstav b. Fylkesmannen anser at det er et visst skadepotensiale dersom storfe og ulv fortsatt skal oppholde seg i det samme området.

Ut fra de ovenfor nevnte momenter anser Fylkesmannen at andre forebyggende tiltak enn skadefelling er mest aktuelle. Fylkesmannen har innvilget kr. 10 000,- til ekstraordinært tilsyn, og vil følge utviklingen i tiden framover.

Fylkesmannen viser til bestemmelsene i rovviltforskriften om at felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

Fylkesmannen avslår med bakgrunn i disse vurderingene søknaden av 8.7.2016 om skadefelling på ulv i Slemdalsområdet i Rendalen.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen viser til at dette vedtaket ikke påvirker naturmangfoldet negativt idet en gir et avslag på en søknad om felling av et dyr. Prinsippene i naturmangfoldloven er derfor ikke vurdert nærmere.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1 og 8.

Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, kapittel VI. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev.

Eventuell klage på vedtaket skal adresseres til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Kristine Schneede e.f.
ass. miljøverndirektør

Ståle Sørensen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi til: Halvor Sveen